

UUMA4

UUSIOMATERIAALIT
MAARAKENTAMISESSA
-OHJELMA 2021-2023

Ympäristölupa- ja ilmoitusprosessin kehittäminen ja yhtenäistäminen

Prosesseista opittua

TYÖRYHMÄ

Yhteensä ja yhdessä 37

Nimi	Työnantaja
Jouni Nissinen	YM
Outi Pyy	SYKE
Jussi Reinikainen	SYKE
Satu Jaakkonen	AVI
Emmi Pajunen	ELY
Jenni Ojala	ELY
Vesa Suominen	ELY
Kirsi Pätsi	ELY
Renja Rasimus	Turun kaupunki
Jaana Lappeteläinen	Tampereen kaupunki
Sari Sassi	Tampereen kaupunki
Heli Lehtinen	Helsingin kaupunki
Mikko Suominen (pj.)	Helsingin kaupunki
Satu Järvinen	Helsingin kaupunki
Mari Ahlroos	Turun kaupunki
Tarja Bäck	Espoon kaupunki
Laura Valokoski	Väylävirasto
Timo Tirkkonen	Väylävirasto
Marja Wuori	Väylävirasto

Nimi	Työnantaja
Tommi Maasilta	Kuntaliitto
Heidi Lettojärvi	Energiäteollisuus ry
Juha Laurila	Infra ry
Aaron Vuola	Metsäteollisuus ry
Katja Lehtonen	Ytekki
Pasi Virtanen	Suomen erityisjäte
A-P Heikkilä	L&T
Hannu Harmoinen	Kiertokapula
Tuomo Joutsenoja	Kreate
Sanna Ristonen	YIT
Katja Permanto	PVO
Pekka Rantala	UPM
Juha Koskinen	Tapojärvi Oy
Jukka Huppunen (siht.)	Ramboll Finland Oy
Marjo Koivulahti	Ramboll Finland Oy
Sanna Suvanto	Ramboll Finland Oy
Kim Brander	Ramboll Finland Oy
Kimmo Järvinen	Ramboll Finland Oy

HAASTATTELUJEN KYSYMYS- JA KESKUSTELUAIHEET

1. Mikä on hyvää nykyisissä ympäristölupa- ja/tai ilmoitusmenettelyissä?
2. MARA-rekisteröinti-ilmoitus;
 - Onko MARA-prosessissa ongelmia?
 - Miten kehittäisit nykyistä MARA-prosessia?
3. Ympäristölupaprosessi;
 - Onko prosessin aikana pidetty ennakkoneuvotteluita käsittelijän kanssa?
 - Kuinka kauan hakemuksen jättämisestä päätös saatiin?
 - Onko materiaalien hyötykäyttöä rajoitettu ympäristölupapäätöksissä käyttäen lupamääräyksien perusteluina MARA-asetusta?
4. Oletteko havainneet eroja eri viranomaisten (AVI:t, ELY:t, kunnat) menettelytavoissa? Esim. eri ELY-jen välillä? Ja jos olette niin mitä eroja (y-lupa ja MARA)?
5. Kaavoitus;
 - Onko kaavoitus vaikuttanut hyötykäytön y-lupaehtoihin?
 - Onko kaavoitus estänyt hyötykäytön?
 - Voisiko kaavoituksella edistää UUMA:ien hyötykäyttöä? Millä tavoin?
6. Uusiomateriaalien käyttöä sääntelevässä lainsäädännössä ja prosesseissa on pyrittävä tasapuolisesti huomioimaan: materiaalien tuottajan/jätteen haltijan, materiaalien hyödyntäjän ja hyötykäyttökohteen omistajan intressit sekä toiminnan vaikutukset ympäristön tilaan. Mitä näistä mielestänne tulisi painottaa prosesseja kehitettäessä?
7. Mikä menettelymalli, tai -mallit, olisi paras uusiomaarakentamisen tehostamiseksi;
 - Ympäristölupaprosessi
 - Ilmoitus
 - Rekisteröinti
 - Em. yhdistelmä. Millainen?
 - Jokin muu. Mikä?

UUMA4

UUSIOMATERIAALIT
MAARAKENTAMISESSA
-OHJELMA 2021-2023

Lupa- ja ilmoitusprosessit

Haastattelujen ja työpajan yhteenveto

HAASTATTELUJEN TIIVISTELMÄ

- Mara- ja ympäristölupaprosesseissa huonosti/huolimattomasti täytettyjä hakemuksia.
- MARA-ilmoitusmenettely on selkeä, yksinkertainen ja nopea prosessi, mutta joustamaton.
- Pohjavesi käsitteenä sekä hyväksyttävä tutkimustapa ovat vielä epäselviä.
- Ympäristölupamenettely tärkeä, kun haetaan poikkeuksia MARAan. -> Kuitenkin päätöksissä käytetty MARAn raja-arvoja.
- Ympäristölupien läpimenoaika ja ennakoitavuus.
- Valvontaan ei ole tarpeeksi resursseja eikä dokumentaatiota toteutumasta tehdä riittävästi.
- Kaavaan merkinnät hyötykäyttömahdollisuudesta.
- End of Waste kriteerit, mahdollisuus vai uhka.

MITEN MARA- PROSESSIA VOISI KEHITTÄÄ

Nostot

- Kriteerien / raja-arvojen tarkastelu voisi olla paikallaan
- Väliarviointi onkin jo käynnissä
- Asetukseen päivityksien yhteydessä mahdollisuus saada enemmän joustoja kuin lakiin

Kehitysideaa

- MARA hakemuksen laatimiseen lisää ohjeita ja päivitettävä tehty soveltamisohje
- Esimerkkejä hakemuksista ja näytteenottotavoista tietopankkiin
- PIMA-ilmoituksen soveltaminen: käsittelyn määräaika, selvät tapauskohtaiset määräykset, joustavuus

Käsittelyprosessien keskittäminen tietyille viranomaishenkilöille / tiimille

- Keskittämistä jo osin tapahtunut. Keskittämisajatukseen kehittäminen/selvittäminen on jo käynnissä ministeriöllä.
- Ei enempää hajauttamista, joten ei esim. ilmoitusprosessin käsittelyn laajentamista kunnille. -> Saattaa lisätä päätöksien hajontaa.
- Toisaalta todettiin, että MARA on niin yksinkertainen ja ohjattu, että niiden käsittelyn keskittämisenkään ei pitäisi olla ongelma. "Nehän voisi käsitellä myös robotti"

Ympäristölupamenettelyprosessin kehittäminen

Nostot

- Lupapäätöksessä ei saa soveltaa MARA-arvoja tai jos käytetään, tulee olla perusteet.
 - Toiminnanharjoittajan kohdekohtaiset riskinarviot merkittävässä roolissa.

Kehitysideaa

- Materiaalipankki voisi olla eduksi kaikille
 - Esimerkkejä toteutuneista hakemuksista ja päätöksistä
- Ennakkoneuvotteluja tulee pitää.
- Päätösluonnokset nähtäville ennen virallistamista.
- Viranomaisresurssien lisääminen siten, että lupaprosessien kesto lyhenee merkittävästi.

Toimintasuunnitelma 2022

Toimenpiteet	Mitä käytännössä	Milloin	Tavoite (tilanne 2021-2023)
Lupa- ja MARA-ilmoitusprosessin kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Kokoukset ja työpajat Taustaselvitys nykytilanteesta ja datapankki, haastattelut ja opinnäyte Pirkanmaan kiertotalouspilotti, viranomaisyhteistyön kehittäminen kiertotaloushankkeissa esitys -> hanke valmistuu 2021 Lupa- ja ilmoitusprosessien käytännöt, esitys jatkosta 	<ol style="list-style-type: none"> Työpajan jatko helmikuu Työpaja toukokuu Kokous marraskuu 	<ul style="list-style-type: none"> Uusiomateriaalien maa- ja vesirakennushyötykäytön lupamenettelyt yhdenmukaistuneet ja selkeytyneet Opinnäytteet valmiina 05-06/2022!
Vesirakentamisen (mm. ruoppausmassojen hyödyntäminen, meritäytöt) ohjeistus	<ul style="list-style-type: none"> Taustaselvitys nykytilanteesta, opinnäyte Käsitellään aihetta alustuksen kautta tarkemmin työpajassa. Alustus Mikko ja Kimmo -> Hesän tilannekatsaus ja Merja Autiola / Ramboll sekä mahd. Anne Savola / Mari Ahlroos / Turku Vesirakentamisen ohjeistuksen laatiminen 	<ol style="list-style-type: none"> Työpaja toukokuu Työpajan jatko syyskuu Kokous marraskuu 	
Asetusten ja ohjeiden päivittämistarpeiden tunnistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Mara ja soveltamisohjeiden päivitys 	<ul style="list-style-type: none"> Kuka ja koska? 	
"MASA-lainsäädännön" kommentointi	<ul style="list-style-type: none"> Jussi Reinikainen esittelee luonnoksen koko UUMA-ohjelmalle 	<ul style="list-style-type: none"> Mahd. kevät/2022 	